

ZARZĄDZENIE nr 5...

Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

z dnia 28 stycznia 2026 r.

w sprawie zatwierdzenia „Programu rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych”

(znak sprawy: OP.7212.5.2025)

Na podstawie art. 33 ust. 1 oraz 56 ust. 2 ustawy o lasach¹, zwanej dalej ustawą, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² – w wykonaniu zadań wynikających z obowiązku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych określonego w art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy³, a ponadto mając na względzie art. 58 ust. 2 pkt 1 oraz art. 58 ust. 2 pkt 5a ustawy⁴

– postanawiam, co następuje:

§ 1

Zatwierdzam do stosowania i użytku służbowego „Program rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

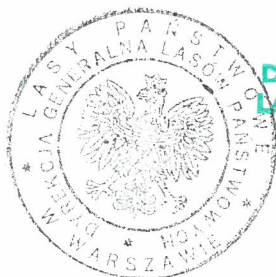
§ 2

Działania opisane w Programie mogą być finansowane:

- 1) ze środków własnych Lasów Państwowych, w tym:
 - a) ze środków funduszu leśnego o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy jeżeli grunt, na którym znajduje się ogród botaniczny nie jest lasem;
 - b) ze środków funduszu leśnego o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 5a jeżeli grunt na którym znajduje się ogród botaniczny posiada status lasu (użytek Ls w ewidencji gruntów);
 - c) ze środków własnych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych uczestniczących w Programie.
- 2) z innych źródeł krajowych i zagranicznych, a w szczególności ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z budżetu Unii Europejskiej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Adam Wasiak

Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 567) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”, art. 56 ust. 2 stanowi, że środkami funduszu leśnego dysponuje Dyrektor Generalny. Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę o lasach oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także inne przepisy prawa, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych. Art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy stanowi m.in., że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej. Art. 58 ust. 2 pkt 5a ustawy stanowi, że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na ochronę przyrody w lasach realizowaną metodami gospodarki leśnej.

Załącznik do Zarządzenia
nr 5... Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych
z dnia 28.01.2026 r.

**Program rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki
organizacyjne PGL Lasy Państwowe**

Zatwierdzam do użytku służbowego:

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Adam Wasiak

1. Cel programu

Intencją i celem programu jest utrzymanie i rozwój ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych poprzez wsparcie finansowe z funduszu leśnego działań przez nie realizowanych.

2. Uczestnicy programu

W programie mogą uczestniczyć następujące jednostki PGL LP:

- a) Nadleśnictwo Gdańsk (RDLP w Gdańsku);
- b) Nadleśnictwo Kaliska (RDLP w Gdańsku);
- c) Nadleśnictwo Gryfino (RDLP w Szczecinie);
- d) Nadleśnictwo Supraśl (RDLP w Białymstoku);
- e) Nadleśnictwo Janów Lubelski (RDLP w Lublinie);
- f) Nadleśnictwo Marcule (RDLP w Radomiu);
- g) Nadleśnictwo Kudypy (RDLP w Olsztynie);
- h) Nadleśnictwo Syców (RDLP w Poznaniu);
- i) Nadleśnictwo Karnieszewice (RDLP w Szczecinku).

3. Czas trwania programu

Lata 2026 – 2030.

4. Zakres działań realizowanych w ramach programu

Do działań realizowanych z inicjatywy jednostek organizacyjnych, PGL LP na rzecz rozwoju ogrodów botanicznych będących w zarządzie PGL LP, należą w szczególności kolekcjonowanie i ochrona roślin, prowadzenie badań naukowych, edukacja i popularyzacja wiedzy oraz współpraca międzynarodowa.

5. Zasady finansowania działań ze środków funduszu leśnego

Środki funduszu leśnego mogą zostać przeznaczone na finansowanie działań realizowanych w ramach niniejszego programu, przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:

- a) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków poniesionych na działania wskazane w punkcie nr 4 i uszczegółowionym w punkcie nr 6, realizowane w ramach wewnętrznych inicjatyw jednostek organizacyjnych PGL LP;
- b) pula środków funduszu leśnego dotycząca realizacji działań w zakresie ujętym w punkcie nr 4 i uszczegółowionym w punkcie nr 6 jest ustalana na zasadach ogólnych, określonych w aktualnym zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych:
 - w trakcie prac nad planem finansowo-gospodarczym Lasów Państwowych, w tym nad planem związanym z funduszem leśnym,
 - po zatwierdzeniu planu finansowo-gospodarczego przez uruchomienie rezerwy ogólnej funduszu leśnego;
- c) rozliczenia wydatków jednostek organizacyjnych LP na cele programu następują zgodnie z wytycznymi określonymi w zarządzeniu o planie finansowo-gospodarczym na dany rok dla rozrachunków środków związanych z funduszem leśnym, poniesionych z tytułu realizacji wspólnych przedsięwzięć j.o. LP. Powyższe rozliczenia następują zgodnie z zakresem działań opisanym w pkt. 4;

- d) Warunkiem dofinansowania działań ze środków funduszu leśnego jest zgodność działań z „Planem rozwoju ogrodu botanicznego” sporządzonym na okres 5 lat i zatwierdzonym przez dyrektora właściwej RDLP.

6. Zakres rzeczowy działań podlegających finansowaniu z funduszu leśnego:

- **zakładanie nowych kolekcji roślin (leczniczych, tropikalnych, rodzimych) w tym:**
 - a) zakup i sadzenie nowych roślin wprowadzanych na teren ogrodu botanicznego,
 - b) przygotowanie mechaniczne powierzchni (np. pod sadzenie nowych kolekcji) oraz inne prace mechaniczne z użyciem maszyn;
- **ochrona roślin:**
 - a) zachowanie rzadkich, zagrożonych, chronionych i rodzimych gatunków roślin,
 - b) ochrona różnorodności biologicznej i zasobów genetycznych,
 - c) prowadzenie kolekcji roślin *ex situ*,
 - d) wykonywanie zabiegów ochronnych;
- **prowadzenie badań naukowych m.in:**
 - a) prowadzenie badań z zakresu botaniki, ekologii, fizjologii roślin, genetyki,
 - b) współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi krajowymi oraz zagranicznymi;
- **prowadzenie zajęć dydaktycznych:**
 - a) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie zajęć terenowych,
 - c) wydawanie ulotek informacyjnych;
- **zapewnienie funkcji rekreacyjnej i społecznej:**
 - a) wykonywanie prac arborystycznych m.in. związanych z usuwaniem zagrożenia dla bezpieczeństwa osób przebywających na terenie ogrodu;
 - b) budowa, konserwacja i naprawa urządzeń turystycznych (np. mosty, pomosty, tablice informacyjne, wiaty ogniskowe, ścieżki),
 - c) utrzymanie porządku w ogrodzie botanicznym (np. zbieranie i wywóz śmieci, grabienie, koszenie);
- **Pozostałe działania:**
 - a) bieżąca, szeroko rozumiana pielęgnacja (np. pielenie kolekcji roślinnych, podlewanie, nawożenie, przycinanie krzewów, drzew, motyczenie powierzchni wokół posadzonych drzew i krzewów, ochrona przed szkodnikami),
 - b) prowadzenie szkółki.

ZARZĄDZENIE nr 5

Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

z dnia 28 stycznia 2026 r.

w sprawie zatwierdzenia „Programu rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych”

(znak sprawy: OP.7212.5.2025)

Na podstawie art. 33 ust. 1 oraz 56 ust. 2 ustawy o lasach¹, zwanej dalej ustawą, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² – w wykonaniu zadań wynikających z obowiązku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych określonego w art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy³, a ponadto mając na względzie art. 58 ust. 2 pkt 1 oraz art. 58 ust. 2 pkt 5a ustawy⁴

– postanawiam, co następuje:

§ 1

Zatwierdzam do stosowania i użytku służbowego „Program rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Działania opisane w Programie mogą być finansowane:

- 1) ze środków własnych Lasów Państwowych, w tym:
 - a) ze środków funduszu leśnego o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy jeżeli grunt, na którym znajduje się ogród botaniczny nie jest lasem;
 - b) ze środków funduszu leśnego o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 5a jeżeli grunt na którym znajduje się ogród botaniczny posiada status lasu (użytek Ls w ewidencji gruntów);
 - c) ze środków własnych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych uczestniczących w Programie.
- 2) z innych źródeł krajowych i zagranicznych, a w szczególności ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z budżetu Unii Europejskiej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Adam Wasiak

Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 567) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”, art. 56 ust. 2 stanowi, że środkami funduszu leśnego dysponuje Dyrektor Generalny. Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę o lasach oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także inne przepisy prawa, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych. Art. 33 ust. 3 pkt 8 ustawy stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych. Art. 58 ust. 2 pkt 1 ustawy stanowi m.in., że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej. Art. 58 ust. 2 pkt 5a ustawy stanowi, że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na ochronę przyrody w lasach realizowaną metodami gospodarki leśnej.

*Załącznik do Zarządzenia
nr 5 Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych
z dnia 28 stycznia 2026 r.*

**Program rozwoju ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki
organizacyjne PGL Lasy Państwowe**

Zatwierdzam do użytku służbowego:

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Adam Wasiak

1. Cel programu

Intencją i celem programu jest utrzymanie i rozwój ogrodów botanicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych poprzez wsparcie finansowe z funduszu leśnego działań przez nie realizowanych.

2. Uczestnicy programu

W programie mogą uczestniczyć następujące jednostki PGL LP:

- a) Nadleśnictwo Gdańsk (RDLP w Gdańsku);
- b) Nadleśnictwo Kaliska (RDLP w Gdańsku);
- c) Nadleśnictwo Gryfino (RDLP w Szczecinie);
- d) Nadleśnictwo Supraśl (RDLP w Białymstoku);
- e) Nadleśnictwo Janów Lubelski (RDLP w Lublinie);
- f) Nadleśnictwo Marcule (RDLP w Radomiu);
- g) Nadleśnictwo Kudypy (RDLP w Olsztynie);
- h) Nadleśnictwo Syców (RDLP w Poznaniu);
- i) Nadleśnictwo Karnieszewice (RDLP w Szczecinku).

3. Czas trwania programu

Lata 2026 – 2030.

4. Zakres działań realizowanych w ramach programu

Do działań realizowanych z inicjatywy jednostek organizacyjnych, PGL LP na rzecz rozwoju ogrodów botanicznych będących w zarządzie PGL LP, należą w szczególności kolekcjonowanie i ochrona roślin, prowadzenie badań naukowych, edukacja i popularyzacja wiedzy oraz współpraca międzynarodowa.

5. Zasady finansowania działań ze środków funduszu leśnego

Środki funduszu leśnego mogą zostać przeznaczone na finansowanie działań realizowanych w ramach niniejszego programu, przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:

- a) środki funduszu leśnego mogą stanowić do 100% dofinansowania wydatków poniesionych na działania wskazane w punkcie nr 4 i uszczegółowionym w punkcie nr 6, realizowane w ramach wewnętrznych inicjatyw jednostek organizacyjnych PGL LP;
- b) pula środków funduszu leśnego dotycząca realizacji działań w zakresie ujętym w punkcie nr 4 i uszczegółowionym w punkcie nr 6 jest ustalana na zasadach ogólnych, określonych w aktualnym zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitych zasad gospodarowania środkami funduszu leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych:
 - w trakcie prac nad planem finansowo-gospodarczym Lasów Państwowych, w tym nad planem związanym z funduszem leśnym,
 - po zatwierdzeniu planu finansowo-gospodarczego przez uruchomienie rezerwy ogólnej funduszu leśnego;
- c) rozliczenia wydatków jednostek organizacyjnych LP na cele programu następują zgodnie z wytycznymi określonymi w zarządzeniu o planie finansowo-gospodarczym na dany rok dla rozrachunków środków związanych z funduszem leśnym, poniesionych z tytułu realizacji wspólnych przedsięwzięć j.o. LP. Powyższe rozliczenia następują zgodnie z zakresem działań opisanym w pkt. 4;

- d) Warunkiem dofinansowania działań ze środków funduszu leśnego jest zgodność działań z „Planem rozwoju ogrodu botanicznego” sporządzonym na okres 5 lat i zatwierdzonym przez dyrektora właściwej RDLP.

6. Zakres rzeczowy działań podlegających finansowaniu z funduszu leśnego:

- **zakładanie nowych kolekcji roślin (leczniczych, tropikalnych, rodzimych) w tym:**
 - a) zakup i sadzenie nowych roślin wprowadzanych na teren ogrodu botanicznego,
 - b) przygotowanie mechaniczne powierzchni (np. pod sadzenie nowych kolekcji) oraz inne prace mechaniczne z użyciem maszyn;
- **ochrona roślin:**
 - a) zachowanie rzadkich, zagrożonych, chronionych i rodzimych gatunków roślin,
 - b) ochrona różnorodności biologicznej i zasobów genetycznych,
 - c) prowadzenie kolekcji roślin *ex situ*,
 - d) wykonywanie zabiegów ochronnych;
- **prowadzenie badań naukowych m.in:**
 - a) prowadzenie badań z zakresu botaniki, ekologii, fizjologii roślin, genetyki,
 - b) współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi krajowymi oraz zagranicznymi;
- **prowadzenie zajęć dydaktycznych:**
 - a) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie zajęć terenowych,
 - c) wydawanie ulotek informacyjnych;
- **zapewnienie funkcji rekreacyjnej i społecznej:**
 - a) wykonywanie prac arborystycznych m.in. związanych z usuwaniem zagrożenia dla bezpieczeństwa osób przebywających na terenie ogrodu;
 - b) budowa, konserwacja i naprawa urządzeń turystycznych (np. mosty, pomosty, tablice informacyjne, wiaty ogniskowe, ścieżki),
 - c) utrzymanie porządku w ogrodzie botanicznym (np. zbieranie i wywóz śmieci, grabienie, koszenie);
- **Pozostałe działania:**
 - a) bieżąca, szeroko rozumiana pielęgnacja (np. pielenie kolekcji roślinnych, podlewanie, nawożenie, przycinanie krzewów, drzew, motyczenie powierzchni wokół posadzonych drzew i krzewów, ochrona przed szkodnikami),
 - b) prowadzenie szkółki.